

Землі національного парку постійного користування площею 38322 га – це переважно ліси. Відповідно до розподілу лісового фонду за категоріями земель лісові землі становлять 4829, 8 га, або 91% земель постійного користування парку, з них вкриті лісовою рослинністю - 33790,2 га, або 88%.

Лісові культури займають площу 13140,4 га, або 34% усіх лісів. На нелісові землі – сільськогосподарські угіддя, води, болота, садиби і споруди та інші нелісові землі – припадає 3492,2 га (9%) [1]. Охорону та збереження природних екосистем національного природного парку, відвернення та припинення порушень природоохоронного законодавства покладено на службу державної охорони. Вона здійснює заходи щодо збереження природних комплексів, диких тварин і їхніх біотопів, забезпечує порядок використання природних ресурсів та дотримання вимог стосовно відвідування території національного парку, не допускає пошкодження насаджень внаслідок незаконних рубок, а також виникнення і поширення пожеж, інших надзвичайних ситуацій, у разі потреби вживає заходів щодо їх ліквідації, реалізує заходи з профілактики та захисту природних комплексів від шкідників і хвороб.

КНПП сформований як велика полі функціональна система, призначена не лише для збереження, а й для відновлення корінних природних комплексів. Проведені географічні, гідрологічні, флористичні та фауністичні дослідження стали науковою основою раціонального використання й охорони біорізноманіття в контексті сталого розвитку.

ВИСНОВКИ

1. Важлива роль у збереженні біологічного різноманіття належить заповідним територіям.
2. На території парку охорони підлягають передусім болотні біотопи та скельні біотопи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Яворський А.І., Киселюк О.І., Тимчук О.В. Роль Карпатського національного природного парку в умовах соціально-економічного розвитку території / Екологічний вісник., - №4, -2011, - С.27-28
2. Закон України «Про природо-заповідний фонд», 2003р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК «ПОДІЛЬСЬКІ ТОВТРИ»

*Шкатула Ю. М., кандидат с.-г. наук, доцент.
Дубчак О. В., студентка 4 курсу, ВНТУ*

Україна є активним учасником реалізації Всеєвропейської стратегії збереження біологічного та ландшафтного біорізноманіття, яка була ухвалена на конференції міністрів довкілля країн Європи (Софія, 1995). Основною метою реалізації цієї стратегії є розбудова Всеєвропейської екологічної мереж, як системи охорони природної спадщини [1].

Загрози збереженню біорізноманіття Дністра та навколишніх екосистем, спричинені діяльністю людини, потребують невідкладного впровадження заходів щодо формування екомережі Дністровського екокоридору.

Товтровий кряж є вододілом між басейнами Дністра, Прип'яті та Південного Бугу. Крім багатьох інших функцій кряж регулює гідрологічний режим та створює специфічний мікроклімат Середнього Придністров'я.

Протягом багатьох років у басейні Дністра здійснювали екологічно необгрунтовану діяльність, що спричинила значну активізацію негативних процесів і явищ – зміну умов формування стоку у верхів'ях річки, що підвищило ймовірність паводків; будівництво трьох великих водосховищ у руслі річки і невеликих – на її притоках, забирання значних обсягів води для поливу, питних і промислових потреб з деградацією водних екосистем тощо. Інтенсивне ведення лісорозробок, розвиток промислових зон і добування корисних копалин призвели до зникнення і деградації цілого ряду екосистем. Так, у витоках Дністра та Подільських Товтрах скоротилися більш ніж удвічі площі букових лісів, зник ряд унікальних верхових боліт, джерельних мікроекосистем, опинилося під водосховищами багато кам'янистих, піщаних і болотних екосистем. Ключовими територіями екологічної мережі є природні екологічні ядра, тобто об'єкти природно-заповідного фонду. Сполучні території, або екокоридори, з'єднують між собою ключові території та забезпечують цілісність природних екосистем, міграцію тварин (формується ділянками природних ландшафтів витягнутої конфігурації різної ширини та протяжності). Однією з таких територій є національний природний парк (НПП) «Подільські Товтри».

На території найбільшого в Європі НПП «Подільські Товри» (261,316 тис.га) протікає шість великих лівих приток Дніста, загальна протяжність річкової мережі парку становить 1469 км. Флора НПП нараховує понад 1500 видів судинних рослин, з них більше ніж 300 – ендемічні, реліктові та рідкісні рослини [2].

Для повноцінного функціонування елементів екомережі необхідно: визначити загальну та детальну територіальну структуру екомережі, яка б забезпечила її просорову цілісність та біокомунікацію між Карпатським, Подільським і Нижньодністровським природними регіонами; обгрунтувати та підготувати проектні рішення щодо формування екомережі; розробити графічні матеріали формування екомережі.

ВИСНОВКИ

1. Для повноцінного функціонування елементів екомережі необхідно: визначити загальну та детальну територіальну структуру екомережі, яка б забезпечила її просторову цілісність та біокомуніфікацію.
2. Для здійснення проектних рішень щодо створення екомережі Дністровського екокоридору необхідна бюджетна фінансова підтримка.

ЛІТЕРАТУРА

1. Крисаченко В.С. Екологічна культура: теорія і практика: навч. посібник / В.С. Крисаченко. – К.: Заповіт, 1996. – 352с.

2. Кучинська О.П., Любінська Л.Г., Рябий М.М., та ін., До функціонування елементів національної екомережі на прикладі Національного природного парку «Подільські товтри». Екологічний вісник, №3(67), - 2011., - С. 8

ЛІКАРСЬКІ ТА ІНСЕКТИЦИДНІ ВЛАСТИВОСТІ РОСЛИН

*Шкатула Ю. М., кандидат с.-г. наук, доцент
Ладан А. О., студентка 2 курсу*

Здавна людину цікавила рослинність, що її оточує. Велика кількість лікарських рослин використовується людством з метою лікування різних захворювань вже не одне століття. Та існують рослини, які поряд з лікарськими мають ще й інсектицидні властивості і можуть бути використані в захисті рослин.

У присадибних господарствах, колективних садах, на городах для захисту овочевих, плодово-ягідних та інших культур від шкідників і хвороб крім хімічних і біологічних засобів можна використовувати настої та відвари, виготовлені з диких та культурних рослин, які мають інсектицидні властивості і ростуть в умовах України. Тож зупинимося на деяких рослинах, які поєднують в собі інсектицидні та лікарські властивості і можуть бути використані, як в медицині, так і в захисті рослин від шкідливих організмів.

Однією з них є цибуля городня. Її свіжий сік допомагає при захворюваннях кишечника, в поєднанні з медом він лікує ангіну і інші простудні захворювання. В той же час настій з лушпиння цибулі є захисним засобом для плодівих та інших культур проти павутинного кліща, попелиць, гусениць совок, біланів, медяниць, листокруток. Для захисту томатів від попелиць та фітофторозу беруть 1 кг подрібнених квіткових стрілок з цибулинами та молодим листям, замочують у воді протягом 12 днів з розрахунку 1 кг сировини на 3 л води. Рослини обприскують 2-3 рази за вегетацію [1].

Часник, так само, як цибуля дуже ефективний анти простудний засіб. Використовується для полоскання горла у вигляді часникової води (1 головка на стакан води) під час ангіни. Крім того, проти попелиць та кліщів на сільськогосподарських культурах використовують настій часнику: 100-150 г подрібненого сухого листя та лушпиння настоюють в 10 л води протягом 24 годин.

Картопля вміщує цукри, що легко засвоюються, а також калій, сірку, фосфор, хлор. Сік сирової картоплі використовують при порушеннях травної системи та нервових захворюваннях. А настій 1,5-2 кг зеленої або 0,6-0,8 кг сухого бадилля в 10 л теплої води протягом 3-4 год. ефективний проти попелиць, кліщів та гусениць молодших віків. Обприскувати настоєм необхідно від початку розпускання бруньок через кожні 10 днів.

Щавель звичайний багатий вітаміном С, щавелево-кислим калієм та щавелевою кислотою. Рекомендується для покращення функції печінки та жовчного міхура, а також при авітамінозі. Проти кліщів та попелиць